

Sada příkladů na 9. týden

Používáme následující věty o integrálech závislých na parametru:

Věta 1 (o limitě integrálu závislého na parametru). *Nechť $P \subset \mathbb{R}$ je otevřená, $p_0 \in P$, $A \subset \mathbb{R}^d$ měřitelná a $f : P \times A \rightarrow \mathbb{R}$. Předpokládejme navíc, že*

- *funkce $x \mapsto f(p, x)$ je měřitelná pro všechna $p \in P \setminus \{p_0\}$*
- *limita $\lim_{p \rightarrow p_0} f(p, x) =: F(x)$ existuje pro s.v. $x \in A$,*
- *existuje $g \in L(A)$, že $|f(p, x)| \leq g(x)$ pro s.v. $x \in A$ a všechna $p \in P$.*

Potom $F \in \mathcal{L}(A)$ a platí

$$\lim_{p \rightarrow p_0} \int f(p, x) dx = \int F$$

Věta 2 (o spojitosti integrálu závislého na parametru). *Nechť $P \subset \mathbb{R}$ je otevřená, $p_0 \in P$, $A \subset \mathbb{R}^d$ měřitelná a $f : P \times A \rightarrow \mathbb{R}$. Předpokládejme navíc, že*

- *funkce $x \mapsto f(p, x)$ je měřitelná pro všechna $p \in P$*
- *funkce $p \mapsto f(p, x)$ je spojitá v p_0 pro s.v. $x \in A$,*
- *existuje $g \in L(A)$, že $|f(p, x)| \leq g(x)$ pro s.v. $x \in A$ a všechna $p \in P$.*

Potom je funkce $p \mapsto \int f(p, x) dx$ spojitá v bodě p_0 .

Věta 3 (o derivaci integrálu závislého na parametru). *Nechť $P \subset \mathbb{R}$ je otevřená, $p_0 \in P$, $A \subset \mathbb{R}^d$ měřitelná a $f : P \times A \rightarrow \mathbb{R}$. Předpokládejme navíc, že*

- *funkce $x \mapsto f(p, x)$ je měřitelná pro všechna $p \in P$*
- *existuje $\frac{\partial f}{\partial p}(p, x)$ pro všechna $p \in P$ a s.v. $x \in A$,*
- *existuje $g \in L(A)$, že $\left| \frac{\partial f}{\partial p}(p, x) \right| \leq g(x)$ pro s.v. $x \in A$ a všechna $p \in P$.*

Potom má funkce $F : p \mapsto \int f(p, x) dx$ vlastní derivaci na P a pro $p \in P$ platí

$$F'(p) = \int \frac{\partial f}{\partial p}(p, x) dx.$$

Příklady:

1. Dokažte, že funkce

$$F(a) = \int_0^{\infty} e^{-ax^2} dx$$

je spojitá na $(0, \infty)$.

2. Dokažte, že funkce

$$F(a) = \int_0^{\infty} x^{a-1} e^{-x} dx,$$

je spojitá na $(0, \infty)$.

3. Dokažte, že funkce

$$F(a) = \int_0^{\infty} \frac{\sin x}{x} e^{-ax} dx,$$

je spojitá na $(0, \infty)$.

4. Dokažte, že funkce

$$F(a) = \int_0^1 \log(x^2 + a^2) dx,$$

je spojitá na $(0, \infty)$.

5. Dokažte, že funkce

$$F(a) = \int_0^{\infty} x^{a-1} e^{-x} dx,$$

má na intervalu $(0, \infty)$ derivace všech řádů a spočítejte je (ve formě integrálu závislého na parametru).

6. Spočítejte

$$F(a) = \int_0^{\infty} \frac{1 - e^{-ax}}{xe^x} dx,$$

pro $a \in (-1, \infty)$.

7. Spočítejte

$$F(a, b) = \int_0^{\infty} \frac{\sin(ax)}{x} \cdot e^{-bx} dx,$$

pro $a \in \mathbb{R}$, $b \in (0, \infty)$.

- *8. Spočítejte

$$F(a) = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{1}{\cos x} \cdot \log \left(\frac{1 + a \cos x}{1 - a \cos x} \right) dx,$$

pro $a \in [-1, 1]$.

**9. Spočtete

$$F(a) = \int_0^{\infty} \frac{\arctan(ax) \cdot \arctan(bx)}{x^2} dx,$$

pro $a, b \in \mathbb{R}$.

10. Načrtněte graf funkce

$$F(a) = \int_0^{\infty} \frac{e^{-ax}}{1+x^2} dx$$

na $[0, \infty)$. Ukažte, že na $(0, \infty)$ platí $F''(a) + F(a) = \frac{1}{a}$.